

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, în cauza penală, în privința lui

Balica NicolaeXXXX, născut la XXXX, originar din XXXX și domiciliat în XXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 08.09.2015 pînă la 22.06.2017;

Instanța de apel de la 24.06.2017 pînă la 20.09.2017;

Instanța de recurs de la 16.11.2017 pînă la 26.12.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 22 iunie 2017, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Balica Nicolae a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. 2 lit. e) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă de 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința de condamnare, instanța de fond a constatat că, Balica Nicolae XXXX, la data de 06.03.2016, aproximativ la orele 20:00 în or. XXX, str. XXX, fiind în stare de ebrietate, aflîndu-se în ograda gospodăriei lui Cociug Andrei, în urma unui conflict apărut, intenționat, cu o deosebită cruzime, în scop de a-i provoca ultimului suferințe, i-a aplicat 8 lovituri cu cuțitul peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 100-D din 27.04.2016 plagă în regiunea proiecției mandibulei pe stînga (8x2 cm), cu marginile neregulate, plăgi în regiunea cervicală pe stînga, partea laterală (2 x 0, 5 cm, 20, 5 cm), plăgi în regiunea umerilor, pe stînga cu mărimea de (8 x 1 cm, 7 x 1 cm), dreapta (8x1 cm), plăgi în regiunea mîinii drepte, partea ditală, în proiecția arterei radiale cu leziune de tendon (0, 5 cm x 0, 5 cm), partea palmară plagă tăiată 6x1 cm), care au dus la șoc hemoragie de gradul 3-4, avînd pericol pentru viață ce se califică ca vătămăte corporală gravă a integrității corporale și a sănătății.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia și încasarea din contul inculpatului Balica Nicolae în beneficiul statului, a cheltuielilor de judecată și anume suma de 57 lei - costul raportului de expertiză medico-legală din 10.02.2016; 57 lei - costul raportului de expertiză medico-legală din 25.04.2016; 4 228 lei - costul raportului de expertiză medico-legală (biologică) din 05.04.2016; 994 lei - costul raportului de expertiză psihiatrică efectuat în privința inculpatului, în total suma de 5 336 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

În susținerea cerințelor apelului a invocat că, inculpatul a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, astfel recunoscând săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu, iar conform informației anexate la rechizitoriu, sunt prevăzute cheltuielile judiciare suportate în cadrul efectuării urmăririi penale în mărime de 5 336 lei, iar inculpatul Balica Nicolae, dat fiind faptul că a acceptat examinarea cauzei conform prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, a acceptat să suporte și aceste cheltuieli.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul procurorului cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, vina inculpatului Balica Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. 2 lit. e) Cod penal, individualizată prin „*vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, acțiune săvârșită cu deosebită cruzime*”, este dovedită integral prin probele administrate și cercetate conform art. 101 Cod de procedură penală.

Cît privește cerințele procurorului privind încasarea din contul inculpatului Balica Nicolae, a cheltuielilor judiciare în sumă de 5 336 lei, instanța de apel a respins apelul acuzatorului de stat, or, conform art. 221 alin. (4) Cod de procedură penală, „procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată pentru compensarea prejudiciului cauzat autorităților publice prin infracțiune, precum și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul, de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești. Cererea de chemare în judecată poate fi depusă indiferent de acordul autorității publice”.

Așadar, reieșind din norma precitată, instanța de apel a reținut că procurorul nu a formulat și înaintat conform normei precitate supra o acțiune civilă în cadrul procesului penal, formulând cerințele corespunzătoare, limitându-se la invocarea circumstanțelor privind cheltuielile pentru efectuarea expertizelor medico-legale.

În acest sens, instanța de apel reține că conform art. 143 alin. (1), pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, „expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, *precum și a gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale*”.

Iar conform prevederilor 143 alin. (2) Cod de procedură penală, „plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat că cheltuielile pentru efectuarea expertizelor medico-legale în sumă de 5 336 lei, nu pot fi dispuse spre încasare din contul inculpatului Balica Nicolae, de vreme ce norma de drept prevede clar și explicit că acestea se compensează din contul mijloacelor bugetului de stat, astfel fiind inadmisibilă încasarea cheltuielilor vizate din contul inculpatului.

În situația descrisă, instanța de apel a reținut că cheltuielile suportate de către organul de urmărire penală în cazul nemijlocit nu sunt unele de natura de a impune cheltuieli neprogramate și neincluse în cheltuielile evidente și suportate anume de către stat, motiv pentru care cerințele procurorului la acest capitol sunt pasibile respingerii.

Pe cale de consecință, instanța de apel a notat că cerințele apelantului la capitolul încasării cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale,

sunt lipsite de temeiuri de fapt și de drept, motiv pentru care actul judecătoresc pronunțat la caz este considerat întemeiat și legal, urmând a fi menținut în vigoare.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia în latura cheltuielilor de judecată cu încasarea în contul statului de la Balica Nicolae în beneficiul statului, a cheltuielilor de judecată și anume suma de 57 lei - costul raportului de expertiză medico-legală din 10.02.2016; 57 lei - costul raportului de expertiză medico-legală din 25.04.2016; 4 228 lei - costul raportului de expertiză medico-legală (biologică) din 05.04.2016; 994 lei - costul raportului de expertiză psihiatrică efectuat în privința inculpatului, în total suma de 5 336 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă dezacordul deciziei instanței de apel privind respingerea cerințelor procurorului de încasarea în mod solidar de la Balica Nicolae în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 336 lei. Potrivit art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, se indică că, din inițiativa proprie și pe cont propriu sunt în drept să înainteze cerere despre efectuarea expertizei. Totodată, potrivit art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal., alin. (3) al aceleiași norme indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Totodată, legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală, obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, procurorul a invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, greșit instanța de apel nu a încasat de la Balica Nicolae în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 336 lei.

Prin urmare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiat acest argument, deoarece instanța de apel și-a motivat soluția în această parte, care a fost expusă pe larg la pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi

plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Iar potrivit alin. (2) aceluiași articol, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Suma de 5 336 lei solicitată de procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului constituie suma care a fost suportată pentru efectuarea expertizelor medico-legale și anume: suma de 57 lei - costul raportului de expertiză medico-legală din 10.02.2016; 57 lei - costul raportului de expertiză medico-legală din 25.04.2016; 4 228 lei - costul raportului de expertiză medico-legală (biologică) din 05.04.2016; 994 lei - costul raportului de expertiză psihiatrică efectuat în privința inculpatului, în total suma de 5 336 lei.

Potrivit prevederilor art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale. Dispoziție alin. (2) aceleiași norme stipulează că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, în cauza penală, în privința lui **Balica Nicolae XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicat integral la **26 decembrie 2017**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan